

Prof.zw.dr hab.n.med. Maria Formińska-Kapuścik

Katowice 24.04.2023r.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne

Im. K. Gibińskiego SUM w Katowicach

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpł. dnia	28-04-2023
L. dz. RN-BM/	565

Recenzja rozprawy doktorskiej

Lek. Katarzyny Zimmer pt.” Zmiany w narządzie wzroku u pacjentek ciężarnych w ciążach powikłanych nadciśnieniem tętniczym indukowanym ciążą „ - wykonanej pod kierunkiem Prof.dr hab.n.med. Marty Misiuk-Hojło.

Nadciśnienie tętnicze indukowane ciążą /PIH/ występuje po 20 tygodniu ciąży i dotyczy aż 6-10 % ciężarnych . Dla matki, to zwiększone ryzyko wystąpienia stanu przedzucawkowego a dla płodu , rzadsza niż w przypadku nadciśnienia tętniczego przewlekłego , ale możliwa, konieczność intensywnej opieki neonatologicznej. Stan przedzucawkowy to ciężkie powikłanie zagrażające życiu i przyczyniające się do wielu niekorzystnych następstw . W ocenie progresji powyższych stanów stosuje się badania dopplerowskie przepływów naczyniowych w tętnicach macicznych, pępowinowych i płodowych , jak również w tętnicy ocznej. W swojej pracy Autorka skupiła się na zmianach w narządzie wzroku u ciężarnych z ciążą fizjologiczną i powikłaną PIH. Przepływ krwi w tętnicy ocznej pośrednio odzwierciedla stan naczyniowego układu wewnątrzczaszkowego ,co może być pomocne dla lekarza położnika. Dlatego temat podjęty przez Doktorantkę uważam za słuszny, ważny i w pełni uzasadniony

Przedstawiona mi do recenzji praca liczy 99 stron , w tym streszczenie w języku polskim i angielskim. Dołączono ponadto wykaz skrótów, tabel i rycin. Zasadnicze rozdziały to wstęp, założenia i cel pracy , materiał i metody , wyniki, dyskusja i wnioski, oraz piśmiennictwo.

Wstęp liczący 22 strony. Odnosi się do anatomii oczodołu i gałki ocznej ,oraz przedstawia unaczynienie, hemodynamikę i zastosowanie ultrasonografii dopplerowskiej w chorobach okulistycznych i ogólnoustrojowych. Dołączono piękne ryciny z badań dopplerowskich w oparciu o własny materiał. Kolejno przedstawiono definicję, klasyfikację, epidemiologię, patogenezę oraz diagnostykę nadciśnienia tętniczego indukowanego ciążą ,oraz położnicze objawy kliniczne dotyczące matki i płodu. Osobny

podrozdział to potencjalna rola USG Doppler tętnic pozagałkowych u pacjentek ciężarnych co może być podstawą diagnostyki i prognostyki u tych kobiet.

Powyższe dane pozwoliły na postawienie 3 głównych celów pracy :

1.Porównawcza ocena narządu wzroku u kobiet ciężarnych w ciąży fizjologicznej z kobietami nie ciężarnymi.

2.Ocena narządu wzroku u pacjentek ciężarnych w ciąży powikłanej nadciśnieniem tętniczym.

3.Ocena przydatności badania dopplerowskiego naczyń pozagałkowych w postepowaniu położniczym

Cele te realizowano poprzez badanie 30 pacjentek / 60 oczu/ z nadciśnieniem tętniczym indukowanym ciążą , 21 pacjentek / 42 oczu/ będących w ciąży fizjologicznej oraz 21 / 42 gałki oczne/ zdrowych kobiet nie ciężarnych. Kobiety te był pacjentkami II Katedry i Kliniki Ginekologii i Położnictwa Szpitala Klinicznego we Wrocławiu w latach 2012 -2022 . Na projekt badawczy uzyskano zgodę odpowiedniej Komisji Bioetycznej. Zastosowano prawidłowe kryteria włączenia i wyłączenia. Badania okulistyczne wykonywano w Pracowniach Poradni Okulistycznej Kliniki Okulistyki Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu. Ocenie narządu wzroku podlegało podstawowe badanie okulistyczne, badanie dna oka, OCT plamki oraz USG Doppler naczyń pozagałkowych - czyli tętnicy ocznej , tętnicy środkowej siatkówki, oraz tętnic rzęskowych.

Wyniki. W tabeli 3,4 i 5 zamieszczono statystykę opisową badanych pacjentek. Wszystkie pacjentkiwały pełną ostrość wzroku oraz prawidłowe ciśnienie wewnątrzgałkowe. Objawy typowe dla retinopatii nadciśnieniowej były w grupie pacjentek ciężarnych z PIH. Analiza centralnej grubości siatkówki w badaniu OCT wykazała jej pogrubienie u pacjentek w ciąży fizjologicznej i znaczne pogrubienie u pacjentek w ciąży powikłanej PIH. W analizie uzyskanych wyników badania dopplerowskiego porównywano parametry z tętnicy ocznej, środkowej siatkówki i tętnic rzęskowych u badanych pacjentek. Zaobserwowano zwiększenie przepływu w tych wszystkich naczyniach u ciężarnych z PIH w porównaniu do kobiet z ciążą fizjologiczną. Analizowano również korelacje pomiędzy wynikami badań dopplerowskich tętnic pozagałkowych a stanem matki, płodu i badaniami okulistycznymi.

Rozdział Dyskusja jest znakomitą częścią rozprawy. Doktorantka analizowała wyniki badań okulistycznych ,oraz ich korelacje u badanych pacjentek. Autorka przeanalizowała własne doświadczenia z badań USG Doppler naczyń pozagałkowych w położnictwie. Odniosła się również do przyszłości tych badań w aspekcie norm dla pacjentek ciężarnych i obciążonych powikłaniami ciążowymi. Uzyskane wyniki przedyskutowano z informacjami dostępnymi we współczesnym piśmiennictwie.

Piśmiennictwo dobrane jest starannie i właściwie cytowane , liczy 105 pozycji z ostatnich lat.

Podsumowaniem pracy jest wyciągnięcie 5 wniosków , które są odpowiedzią na zadane cele pracy. W ostatnim wniosku Autorka słusznie zauważa, że wskazane są dalsze badania na większej grupie ,celem ustalenia norm wskaźników przepływów.

Reasumując , całość pracy oceniam bardzo wysoko. Na podkreślenie zasługuje ilość korelacji potrzebnych do wyciągnięcia wniosków. Doktorantka dowiodła ,że potrafi prawidłowo wykonać i opracować zamierzony cel pracy.

Z obowiązku recenzenta pragnę jedynie zwrócić uwagę na fakt , że nie wszystkie skróty zastosowane w pracy zostały opisane w tabeli skrótów np. IUGR ,FGR . Na str.86 podano , że przebadano 71 kobiet a było ich 72 i prosi się o usunięcie literki „w” w tym zdaniu. Nie ma to żadnego wpływu na wysoką ocenę pracy.

Rozprawa doktorska lek. Katarzyny Zimmer p.t. „ Zmiany w narządzie wzroku u pacjentek ciężarnych w ciążach powikłanych nadciśnieniem tętniczym indukowanym ciążą „ spełnia warunki określone w Art. 187 ust. 1-4 Ustawy 13 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce / tj.Dz.U. 2018poz.1668 /

W oparciu o te przesłanki mam zaszczyt zwrócić się do Rady Dyscypliny Nauki Medycznego Uniwersytetu we Wrocławiu o dopuszczenie lek. Katarzyny Zimmer do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie wnoszę o jej wyróżnienie. Podstawą do tego jest fakt podjęcia się trudu analizy problemu z pogranicza 2 specjalizacji. Ponadto odnotowane wyniki stanowią bardzo ważną podstawę diagnostyczną z użyciem nieinwazyjnego badania dopplerowskiego , które może być z łatwością zastosowane u kobiet ciężarnych

5624715
prof. zw. dr hab. n. med.
Marta Formalska-Kapielek
Specjalista chorób oczu
tel 601 490 607
98 1 205750